

Kunnskapsdepartementet
potsmottak@kd.dep.no

Høringsuttalelse angående forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven: 4. Faget religion, livssyn og etikk (RLE)

Norsk Religionspedagogisk Forskerforum (NoReFo) ønsker med dette å gi sine kommentarer til endringsforslagene i RLE som er ute på høring.

NoReFo sendte allerede i fjor et brev, datert 29.11.2013, med kritiske reaksjoner på forslaget om endringer i RLE faget. Vi ønsker med dette å opprettholde vår kritikk, samt gi vår kommentar til forslaget som nå er framlagt for høring. De kritiske innvendingene mot de foreslåtte endringene har vært mange, og flere av NoReFo's medlemmer har deltatt i den offentlige debatten gjennom kronikker og innlegg i dagspressen.

NoReFo ønsker å gjenta vår kritikk angående forslag til navneendring, og peke på at dette allerede har skapt unødig uro rundt et fag som trenger ro og fokus på praksis i skolen heller enn politiske kontroverser knyttet til det. Etter mange år med debatt, turbulens og konfliktfokus, har religions- og livssynsfaget i grunnskolen i senere år vært mer preget av konstruktivt arbeid med å realisere fagets mange og viktige mål. Vi ser det som viktig å fortsette denne positive utviklingen for at faget skal få den legitimitet det trenger som et felles fag i skolen.

Regjeringsforslaget har åpnet opp tilbakelagte konfliktlinjer i debatten om religionsundervisning og bidratt til et negativt fokus på forholdet mellom kristendommens og andre religioners og livssyns plass i undervisningen. Forslaget har ikke bidratt til å løse verken prinsipielle eller praktiske utfordringer i skolen.

Når det gjelder forslaget om «at om lag halvparten av undervisningstiden i faget skal brukes til kristendomskunnskap» mener vi at RLE planen av 2008 inneholder tilstrekkelige formuleringer til å ivareta at kompetansemålene som gjelder kristendom får en kvantitativ hovedvekt i faget, og at formuleringen om «om lag halvparten» derfor er overflødig. At denne endringen i faget ikke medfører endringer i kompetansemålene fremstår som en motsetning i forslaget.

Prinsippet om lokal tilpassing/lokalt samarbeid i grunnskolen skal fortsatt være gjeldende, jf. «prinsipp for opplæringa» i Kunnskapsløftet 2006, et prinsipp som får sin gjenklang i RLE-planen: «... det vil være rom for lokale variasjoner i fordelingen mellom hovedområdene i faget for å oppfylle kompetansemålene.» I formålsavsnittet i RLE planen understrekes det at «tilpasset opplæring er et overordnet prinsipp». Dette prinsippet er ikke til høring og kan ikke rokkes ved i RLE-planen. Disse gjeldende prinsippene er ikke til høring og skal ikke rokkes ved, men de er ikke i harmoni med «om lag halvparten» -formuleringen.

Sammenlignet med andre skolefag er det oppsiktsvekkende at Kunnskapsdepartementet ønsker å detaljstyre tidsbruken i religions- og livssynsfaget, og slik vi ser det bidrar dette til å undergrave et viktig prinsipp om at RLE faget er et ordinært skolefag. Læreplanteoretiske og

faglige argumenter bør vektlegges ved endring av læreplandokumenter – juridiske argumenter bør ikke stå i fokus.

Vi vil minne Kunnskapsepartementet om at RLE faget ikke er empirisk utforsket på landsbasis etter KRL-undersøkelsene i 2000, og oppfordrer derfor til en bred og systematisk evaluering av RLE faget i praksis før eventuelle endringer i faget innføres.

NoReFo, som samler de fremste forskere i Norge på religionsundervisning, beklager de endringer regjeringen legger opp til i høringsforslaget, og anbefaler å avstå fra å gjennomføre dem.

NoReFo ble stiftet i 2008 med følgende mål (<http://www.norefo.no/>):

* To encourage and increase research in the field of religion and education. * Encourage national cooperation about research. * Share knowledge, experiences and results related to the research of members through: - Seminars and conferences with focus on research. - Initiatives to increase funding of research. - Cooperation with national and international colleagues with similar research interests. - Facilitating publication of relevant research.

Bodø, 28.11.2013

Leder av styringsgruppa i NoReFo 2014-2017, førsteamanuensis Oddrun Marie Hovde Bråten, Høgskolen i Sør-Trøndelag, avdeling for lærer- og tolkeutdanning.

Øvrige medlemmer av styringsgruppa: professor Elisabet Haakedal (Universitetet i Agder), førsteamanuensis Marie von der Lippe (Universitetet i Bergen), førsteamanuensis Jon Magne Vestøl, (Universitetet i Oslo).

Kopi til:

Leder for Stortingets Kirke-, utdannings- og forskningskomite, Trond Giske